

LETNO POROČILO

Društvo Alpsko mesto leta 2024

UVODNIK

«Načrtov in konceptov je dovolj, zdaj je čas za ukrepanje. Učinkovitost in pametna raba virov sta pri tem nepogrešljivi. Odgovorni smo namreč za vse, ki pridejo za nami.»

Drage prijateljice in prijatelji alpskih mest,

to zahtevo sem izrazila med okroglo mizo na Alpskem tednu 2024 v Novi Gorici – zahteva, ki bi morala zaznamovati naše skupno delovanje v alpskem prostoru. Alpski teden 2024 je bil nekaj posebnega. Dvajset let po prvem Alpskem tednu se je na osmi izvedbi zbralo več kot 200 udeležencev iz celotnega alpskega prostora.

Skupaj smo se ozrli nazaj, na dosežke in hkrati usmerili pogled v prihodnost, da bi razpravljali o izzivih in priložnostih v prihodnjih letih. Društvo »Alpska mesta leta« je intenzivno sodelovalo pri pripravi, izvedbi in zaključku tega pomembnega dogodka. Vrhunec je bila naša skupščina članov, ki je tokrat potekala v okviru Alpskega tedna v Novi Gorici. Mnogi naši člani so izkoristili priložnost za osebno izmenjavo mnenj, razpravo o aktualnih temah in oblikovanje novih impulzov za prihodnost našega združenja. Zelo smo bili veseli, da smo v našem krogu doživeli toliko zagnanosti in novih obrazov.

Posebej bi rada izpostavila dejavnosti našega alpskega mesta leta 2024: Cuneo. Mesto v Piemontu nas ni samo toplo povabilo na skupščino članic, ampak nam je ponudilo tudi odprto izmenjavo med mestom in podeželjem. Zanimive razprave, slovesna podelitev naziva z glasbeno spremljavo, navdihujoč ogled mesta in nenazadnje impresivna ekskurzija v rečni park so naš obisk tega mesta spremenili v enkratno doživetje. Za vse to se iskreno zahvaljujemo! Vse to kaže, da naše društvo živi od aktivnega sodelovanja številnih zavzetih ljudi, ki skupaj delajo za trajnostni razvoj alpskega prostora.

Za to se vam v imenu upravnega odbora društva iskreno zahvaljujem.

Naj nas še naprej vodi misel, da je zdaj čas za ukrepanje – in da lahko skupaj veliko dosežemo. Letno poročilo, ki je pred vami, je pregled teh in mnogih drugih aktivnosti našega društva v letu 2024.

Želim vam prijetno branje!

S spoštovanjem
Ingrid Fischer
1. predsednica društva »Alpsko mesto leta«

VSEBINA

2

Uvodnik

4

Cuneo – Alpsko mesto leta 2024

6

Alpski teden 2024: Čas za ukrepanje

8

Dejavnosti

10

Financno poročilo

11

Utrinki

KOLOFON

Založba: Društvo »Alpsko mesto leta«, Rathausplatz 1, 87527 Sonthofen
Urednice: Caroline Begle (odgovorna urednica), Magdalena Holzer
Prevodi: Lea Burjan

Foto: Stran 1: Enrico Lorenzetti | Stran 2: Cimet Studio | Stran 4+5: Caroline Begle, Città di Cuneo
| Stran 6+7: Cimet Studio, Johannes Gautier | Stran 8+9: Caroline Begle, Andrea Corazza, Cuneo |
Stran 10: Caroline Begle | Stran 12: Karine Payot, Caroline Begle

Letno poročilo je mogoče naložiti v obliki PDF prek povezave na spletni strani
www.alpskomesto.org/za-medije/letna-porocila

CUNEO – ALPSKO MESTO LETA 2024

Leta 2024 je mesto Cuneo prejelo naziv Alpsko mesto leta – priznanje, ki potrjuje zavezanost mesta trajnostnemu razvoju v alpskem prostoru. Sara Tomatis, mestna svetnica Cunea, v intervjuju spregovori o pomenu tega naziva za mesto, z njim povezanih izzivih in o tem, kako Cuneo izkorišča to priložnost, da bi se ponovno uveljavil kot povezovalni člen med alpskim območjem in ravnino.

Kaj so bili vrhunci alpskega leta 2024 za Cuneo?

Eden od vrhuncev leta alpskega mesta 2024 je bila nedvomno slovesna podelitev naziva „Alpsko mesto leta“ v okviru festivala „Cuneo Montagna“, ki je potekal od 14. do 19. maja v našem mestu. Drugi pomemben trenutek je bila organizacija generalne skupščine društva v tem slovesnem okviru.

Kaj je naslov sprožil v mestu?

Podelitev tega naslova je bila za mesto Cuneo zelo pomembna. Sprožila je proces, v katerem smo ponovno odkrili svojo alpsko identiteto. Hkrati se je okrepila povezava z okolico – na ta način smo lahko veliko bolj transparentno komunicirali svojo vizijo ekološko, socialno in gospodarsko trajnostnega razvoja mesta.

S kakšnimi izzivi ste se soočali pri izvajanju vaših projektov in kako ste jih premagali?

Največji izziv je bil sprejeti odločitev, da bomo pripravili prijavno dokumentacijo – in s tem dali zagon obsežnemu procesu kartiranja mesta ter okoliških predgorij in gorskih območij. Kartiranje še poteka. V sodelovanju s Politehniko v Torinu nastaja atlas našega območja, ki bo pomagal natančneje opredeliti ukrepe, ki jih mesto Cuneo lahko in mora razviti in izvesti za obsežno območje – od ravnine prek predgorja do visokogorja.

Kaj ceniš pri sodelovanju z društvom »Alpsko mesto leta«?

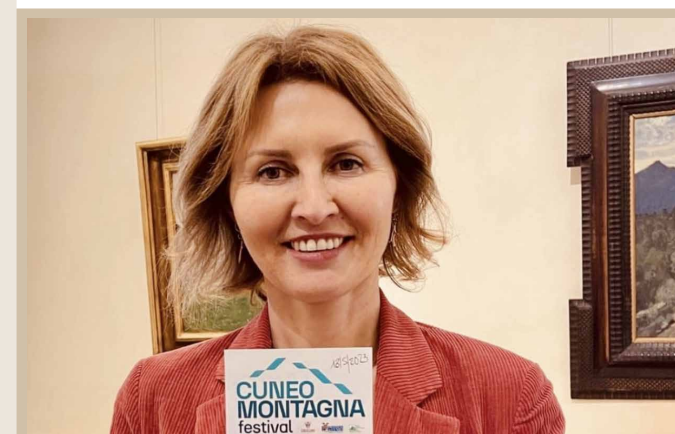
Članstvo v tej mreži nam omogoča poglubljenou proučevanje ključnih tem, ki so za naše mesto posebej pomembne, ter stalno izmenjavo znanja in izkušenj z drugimi mesti, ki se soočajo s podobnimi izzivi.

Pogled v prihodnost: Kakšne nadaljnje načrte ima Cuneo v smislu trajnostnega razvoja v bližnji prihodnosti? Kaj načrtuje za leto 2025?

V tem pogledu je eden od najpomembnejših projektov sanacija in preureditev nekdanje vojašnice Montezemolo, ki je načrtovana za

leto 2025. Zapuščeni objekt, ki ga je medtem kupilo mesto, se nahaja v južnem delu mesta, v neposredni bližini gora.

Cilj projekta je mestu vrniti obsežno zeleno površino, ki bo delovala kot naravno podaljšanje bližnjega parka Parri. Poleg tega bo mesto nadaljevalo z izgradnjo kolesarske mreže za boljšo povezavo okoliških naselij in še naprej spodbujalo kolesarjenje in javni prevoz.

Z nazivom »Alpsko mesto leta« smo na novo odkrili našo alpsko identiteto.

Sara Tomatis, mestna svetnica v Cuneu

ALPSKI TEDEN: ČAS ZA UKREPANJE

Pogled nazaj in pogled naprej: dvajset let po prvem Alpskem tednu se je na tem že osmem mednarodnem dogodku v Novi Gorici/SL zbralo več kot 200 ljudi, ki so razpravljali o tem, kaj je pomembno za razvoj alpskega prostora. Društvo „Alpsko mesto leta“ je sodelovalo pri pripravi, izvedbi in spremljanju Alpskega tedna, med katerim je potekala tudi naša skupščina. Alpski teden je tudi tokrat združil predstavnike vseh generacij iz politike, raziskovalne sfere, ne-profitnih organizacij in civilne družbe, da bi osvetlili najbolj pereča vprašanja – zvesti geslu „Alpe v naših rokah“.

Klimatologinja Lučka Kajfež Bogataj je v svojem osrednjem govoru naslikala mračno sliko prihodnosti, ko je govorila o omejitvah varstva podnebja in prilagajanja podnebni krizi, saj smo večino planetarnih meja že presegli. Serena Arduino, podpredsednica CIPRE International, je bila bolj

optimistična. V svojem govoru se je sklicevala na obstoječe standarde varstva okolja, biotske raznovrstnosti in podnebja, kot sta jih opredelila Alpska konvencija in Alpski svet za biotsko raznovrstnost: „Teh standardov in naših pričakovanj pri izvajanju ne smemo zniževati.“ Gospodarski reformator Christian Felber je v svojem prispevku osvetlil vizijo bolj trajnostnega, pravičnejšega in etičnega gospodarstva, gospodarstva za skupno dobro.

Poleg filmskega večera, alpskega bifeja in izletov v okolico Nove Gorice so se udeleženci lahko vključili v razpravo znotraj devetih različnih tematskih delavnic. Okrogla miza in živahna razprava na koncu sta zagotovili dodatne navdihujoče prispevke: Alpe se podnebno spreminjajo hitreje kot druge regije, narava je na zahtevni prelomnici, zato so potrebne drzne zamisli. Vsi so bili pozvani, naj gredo med ljudi in jim razložijo razmere v jas-

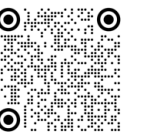
nem jeziku, da bi dosegli več razumevanja. „Načrtov in konceptov je dovolj, zdaj je čas za ukrepanje,“ je zahtevala Ingrid Fischer iz društva Alpsko mesto leta. „Biti moramo učinkoviti in pametno uporabljati sredstva. Ker imamo odgovornost do tistih, ki pridejo za nami.“ Udeleženci so poudarili tudi potrebo po večjem čezmejnem sodelovanju, inovativnih političnih ukrepih in vključevanju skupnosti v reševanje prihodnjih izzivov.

Drug govornik je udeležence pozval, naj spletni trend „demure“ – ponižnosti oziroma zmernosti – prenesejo na območje Alp. „Čas je, da ljudje prostovoljno omejijo to množico možnosti, da bi lahko dobro

živeli.“ Spet drugi niso pozvali k ponižnosti, temveč k progresivnemu delovanju in volji za spremembo in posodobitev Alpske konvencije, saj so potrebne nove definicije pojmov kot so biotska raznovrstnost, podnebje, vode in drugih pomembnih tem.

Ob koncu štiridnevnega dogodka so se udeleženci razšli z novim občutkom odgovornosti in navdihom, da prispevajo k ne-nehnim prizadevanjem za ohranitev Alp.

Več o tem:
www.alpweek.org

POROČILO

Poročilo povzema rezultate konference: biotsko raznovrstnost, ukrepe za varstvo podnebja in kakovost življenja. Poudarja potrebo po čezmejnem sodelovanju, inovativnem političnem delovanju in aktivnem vključevanju nosilcev odločanja, da bi se kar najbolj učinkovito soočili z izzivi podnebne krize in izumiranja vrst v Alpah.

DEJAVNOSTI

Slavnostna podelitev naziva alpskemu mestu Cuneo

Delegacije alpskih mest leta so se 17. in 18. maja sestale v italijanskem Cuneu, alpskem mestu leta 2024, kjer jih je pričakal pester program: poleg prve skupščine članov v tem letu je bila na sporedu javna razprava na temo odnosov med mesti in podeželjem, slovesna podelitev naslova z glasbenim programom, voden ogled mesta in obisk rečnega parka.

Na skupščini so potekale tudi volitve: Christian Jentsch, predstavnik švicarskega mesta Brig-Glis, je bil izvoljen v upravni odbor. Člani so spregovorili tudi o svojih dejavnostih in izrekli povabila na dogodke.

Preteklost, sedanjost in prihodnost: Trento obeležuje 20 let naziva Alpsko mesto leta

Trento je 25. in 26. oktobra 2024 gostil dogodek „Mesta v Alpah: Preteklost, sedanjost in prihodnost“. Konferenca je bila dragocena priložnost za razmislek o spremembah, ki so se v alpskih mestih zgodile v zadnjih dveh desetletjih in za oris prihodnjih perspektiv.

Prispevki strokovnjakov – med njimi so bili Sara Tomatis (alpsko mesto Cuneo), Magdalena Holzer (društvo Alpsko mesto leta), antropologinja Valentina Porcellana in pisatelj Paolo Pecere – so omogočili vpogled v preobrazbo alpskih mest in izzive prihodnosti. Drugi dan je bila v ospredju tema „Moč domišljije – gorska regija, ki (še) ne obstaja“. Udeleženci so v inovativni obliki razvijali ustvarjalne scenarije za prihodnost mesta Trento in njegove okolice. Rezultati so prepričljivo pokazali, da obstajajo številne vizionarske in trajnostne možnosti za dolgoročno ohranitev alpske regije kot živahnega in neodvisnega družbeno-gospodarskega tkiva.

Sveži impulzi v okviru druge generalne skupščine 2024

Številni člani društva Alpsko mesto leta so se konec septembra zbrali v Novi Gorici/SL na generalni skupščini, da bi razpravljali o aktualnih temah in aktivno oblikovali prihodnost združenja.

Mednarodna konferenca AlpskiTeden o trajnostnem razvoju je bila nadvse primerno in navdihujoče prizorišče za generalno skupščino društva Alpsko mesto leta. Naša predsednica Ingrid Fischer je pozdravila številne predstavnike članskih mest. Med njimi je bila tudi Sara Tomatis, mestna svetnica iz alpskega mesta leta 2024 Cuneo, ki je podala pregled letošnjih dejavnosti svojega mesta in poročala o tekočih projektih.

Še ena prijetna točka dnevnega reda je bila soglasna izvolitev novega revizorja. Isabella Hanselmann, uradnica iz mestne občine Brig-Glis/CH, prevzema funkcijo skupaj z dolgoletno revizorko Christine Redlein iz mesta Beljak. Na skupščini smo poleg tega pozdravili tudi nove svetovalce iz mest članic, med njimi Andreo Ruggeri in Anno Gusmeroli iz Morbegna/IT ter podžupanjo mesta Beljak/AT Sarah Katholnig. Katholnigova je izrazila svojo motivacijo: „Moramo tesneje sodelovati in združiti moči. V razpravi je bilo predstavljenih veliko idej, ki jih lahko nadgradimo v naših mestih.“ Poleg poročil izvršnega odbora in sekretariata so skupščino zaznamovale ideje za sodelovanje in povezovanje ter razprave.

Nature Restoration: priložnost za mesta in občine

Kako lahko mesta in občine aktivno prispevajo k obnovi narave? To vprašanje je bilo v ospredju spletnega seminarja „Nature Restoration and Municipalities“, ki sta ga 12. decembra 2024 organizirala omrežje alpskih občin Povezanost v Alpah in društvo Alpsko mesto leta. Strokovnjaki iz petih alpskih držav so na praktičnih ukrepih in zanimivih primerih pokazali, kako občine vlagajo v svojo naravo.

Moramo tesneje sodelovati in združiti moči.

Sarah Katholnig,
Podžupan mesta Beljak

Poziv k novemu načinu sobivanja mest in gorskih območij

V okviru občnega zbora društva Alpsko mesto leta je 17. maja v Cuneu potekala javna razprava o novih odnosih med urbanimi in podeželskimi območji. Na dogodku so bile izpostavljene različne dimenzije in premisleki v zvezi s to temo. Referenti so razpravljali o nujnih družbenih izzivih, kot so podnebne spremembe, vloga mest in gorskih območij ter ovrednotenje alpskih virov.

V dvorani Fondazione CRC se je zbralo približno 50 ljudi, ki so prisluhnili prispevkom strokovnjakov o strategijah upravljanja, novem podjetništvu v gorskih regijah, ustvarjanju vrednosti iz ekosistemskih virov in prihodnosti turizma.

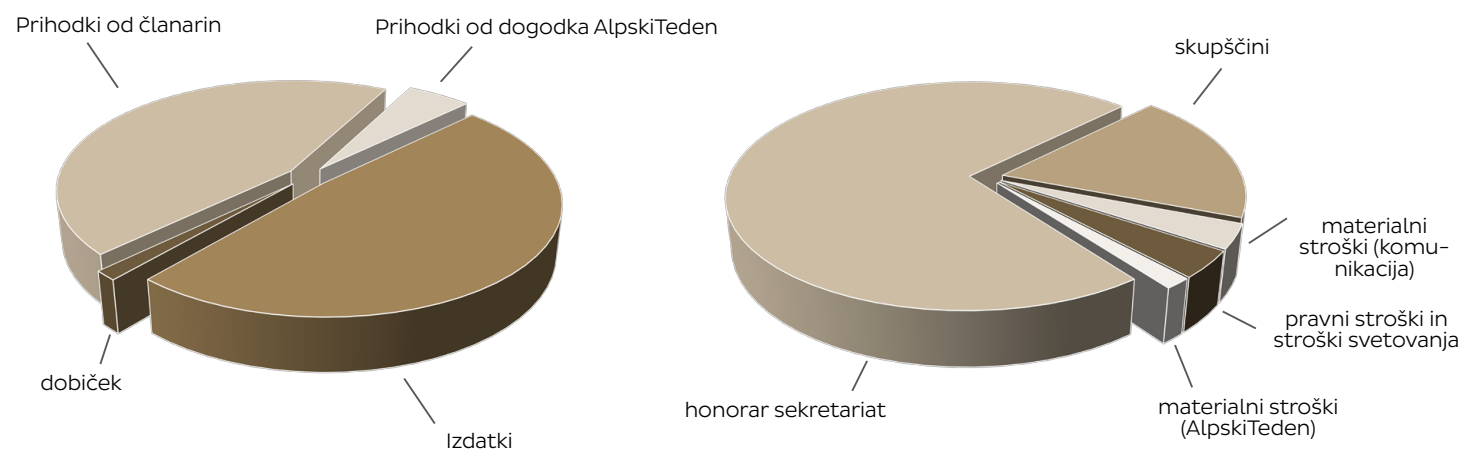
Celoten članek si lahko preberete na naši spletni strani.

FINANCNO POROČILO

Društvo »Alpsko mesto leta« je imelo v letu 2024 97.000,00 evrov prihodkov ter 94.283,18 evrov odhodkov in je leto zaključilo z letnim rezultatom v višini 370,07 evrov. Premoženje društva je ob koncu poslovnega leta 2024 znašalo 55.522,13 evrov.

Honorar za delo sekretariata predstavlja približno 75 % izdatkov združenja. S tem sta bili v letu 2024 financirani dve delovni mesti s skrajšanim delovnim časom, ki sta jih zasedli sodelavki CIPRE International. Približno 20 % predstavljajo stroški splošnih srečanj. Okrog 3 % predstavljajo materialni stroški za komunikacijske aktivnosti društva ter stroški za finančno svetovanje in računovodstvo, približno 1 % pa materialni stroški za dogodek AlpskiTeden v Novi Gorici.

Prihodki društva izhajajo iz naslova članarin članskih mest in projektno vezanega financiranja za AlpskiTeden. Upravni odbor se zahvaljuje vsem alpskim mestom in financerjem, ki so s tem omogočili tekoče dejavnosti društva in izvedbo projektov.

Za finančno podporo v letu 2024 se zahvalujemo naslednjim partnerjem:

POSEBNA ZAHVALA

Posebno zahvalo za dolgoletno delo v društvu Alpsko mesto leta izrekamo dvema posameznikoma: Barbari Greggio in Manfredu Maierju.

Barbara Greggio, mestna svetnica v Bielli (Alpsko mesto leta 2021), je kot podpredsednica z veliko predanostjo bogatila naš upravni odbor, dokler ni po volitvah leta 2024 odstopila s svojega položaja. Manfred Maier iz Sonthofena je bil od leta 2005 nepogrešljiva opora na sedežu društva, ob zasluženi upokojitvi mu želimo vse najboljše.

UTRINKI

instagram.com/alpinetown_oftheyear
fb.com/Alpinetownoftheyear

NAPOVED ZA LETO

DOGODKI DRUŠTVA IN DOGODKI, NA KATERIH SODELUJE DRUŠTVO

**28.-29.
08** Dan mest 2025
Švicarskega združenja mest
v Brig-Glisu

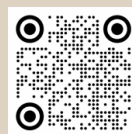
**18.-20.
09** Generalna skupščina
društva Alpsko mesto leta
v Chamonix-Mont-Blanc

**11.
12** Festival »Brati gore«
Alpske konvencije
v celotnem alpskem prostoru

Veselimo se srečanja z vami na številnih dogodkih, predvidenih v letu 2025. Dodatne informacije so na voljo na naši spletni strani www.alpskomesto.org in na družbenih medijih.

[instagram.com/alpinetown_oftheyear](https://www.instagram.com/alpinetown_oftheyear)
[fb.com/Alpinetownoftheyear](https://www.facebook.com/Alpinetownoftheyear)

